

SENDİKACILAR MESLEK HASTALIKLARINA NİÇİN DUYARSIZ?

Aydınlık Gazetesi, 13 Aralık 2016

Yıldırım Koç

Türkiye’de meslek hastalıkları konusunda bir felaket yaşanıyor. Bugün yaşananların bir bölümünün acısı yıllar sonra hissedilecek. Ancak ne yazık ki, o zaman bu büyük kayıpların telafisi mümkün olamayacak.

Bugün onbinlerce işçi meslek hastalığına yakalanıyor, ancak ya bunun farkında değil, ya da farkında olsa da günlük başka dertler ve kaygılar ön plana çıkıyor, çaresizlikten işi kaderciliğe vurmuş gözüküyor.

Ancak burada sendikaların büyük görevi var. Sendika yöneticilerinin çoğu bu görevlerini gerektiği gibi yerine getirmiyorlar. Sendika üyelerinin oranı yaklaşık yüzde 10 olsa bile, sendikalar bu konuda açacakları kampanyalarla hem yeni üye kazanabilir, hem de tüm işçilerin sağlığının korunmasına yönelik önemli katkıda bulunabilir.

İşçinin güvenini kazanmak isteyen siyasi partiler de meslek hastalıkları konusuna eğilmeli, sendikaların çoğunun eksik bıraktığı görevi yerine getirmelidir.

SENDİKACIYI ÜYESİ ZORLAR

Sendikacıların bu konudaki büyük eksikliğinin nedeni ne?

Sendikacı, bu konuda üye tabanından bir baskı yaşamıyor. Meslek hastalıkları etkisini zaman içinde gösterdiğinden, işçilerden bu konuda bir tepki gelmiyorsa, sendikacı bu nedenle işverenle ve hükümetle karşı karşıya gelmekten kaçınıyor. Sendikacı, mecbur kalmadıkça, işverenle ve hükümetle kapışmak istemiyor. Hatta, bu konularda işverenin eksiklikleri konusunda hoşgörü gösterip, karşılığında başka alanlarda taviz elde eden sendikacıdan bile söz edilir.

Halbuki sendikaların iş kazaları ve özellikle meslek hastalıkları konusunda yapabileceği çok önemli işler var.

Önce sendikalarda işçi sağlığı konularında hekim, mühendis ve iş güvenliği uzmanı çalıştırılmalı, bu kişilerin işyerlerinde (gerektiğinde işverenin personeliyle birlikte) inceleme yapması sağlanmalıdır.

Sendikalar bu konuda işçileri duyarlı kılacak ve bilgilendirecek eğitimler düzenlemelidir.

İşveren, önlem alması konusunda uyarıldıktan sonra çalışma koşullarında bir iyileşme sağlamazsa, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na şikayet edilmeli, işyerinde denetim yapılması sağlanmalıdır.

Bakanlık ile görüşülüp, televizyon kanallarında işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında program yapılması zorunluluğunun getirilmesi de işçilerin ve genel olarak halkın bilgilendirilmesine önemli katkı sağlayacaktır.

BAŞKA ÖRGÜTLERLE İŞBİRLİĞİ ZORUNLU

Tabip odalarıyla işbirliği yapılarak, işçilerin bilgilendirilmesi ve işyeri hekimlerinin koruyucu hekimlik görevini gerektiği gibi yerine getirmeleri sağlanmalıdır.

Barolarla işbirliği yapılarak, iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle işgücü kaybına uğrayan işçilerin davalarına katkı sağlanmalıdır. Sendika avukatları arasında işbirliği teşvik edilmelidir.

İş güvenliği uzmanlarının görevlerini gerektiği gibi yapması, eksiklikleri tutanağa geçirerek işvereni uyarması sağlanmalıdır.

Toplu iş sözleşmelerindeki işçi sağlığını koruyucu düzenlemeler geliştirilmelidir. Mevcut maddeler yetersizdir.

Kaçak işçilikle ve taşeronlukla mücadelede yasalardaki haklar etkili bir biçimde kullanılmalıdır.

İşyerlerinde kurulan komitelerde görev alan çalışan temsilcilerinin işyeri sendika temsilcilerinin iş güvencesinden yararlanması sağlanmalı, bu amaçla da Uluslararası Çalışma Örgütü’nün işçi temsilcilerine ilişkin (doğrudan uygulanırlık kazanmış olan) 135 sayılı Sözleşmesi kullanılmalıdır.

İşçiler, sağlıklarına yönelik riskler nedeniyle kıdem tazminatlarını alarak iş sözleşmelerini feshetme ve çalışma durdurma hakları konusunda bilgilendirilmelidir.